BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 328 Joi 1 Decembrie 1938
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 286/938

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

UN ACT DE DREPTATE

Ministerul de finanțe a publicat următorul comunicat:

„Mandatul de arestare emis contra controlorului șef Stelian Frâncu în urma unui denunț anonim, a fost infirmat, din lipsă de dovezi, de Camera de punere sub acuzare a Curții de apel din Constanța".

Acest comunicat, care ese din comun, trebue să fie pus în legătură cu un fapt întâmplat în vara trecută.

Presa a luat act cu satisfacție atunci despre ofensiva organelor financiare din Constanța împotriva evaziunii fiscale ce luase proporții.

Astfel, s'a constatat că un mare număr de întreprinderi de export, de expediție, de restaurante, de bodegi, etc., conduse în cea mai mare parte de străini fără acte în regulă, se sustrăgeau dela plata unor sume considerabile prin cooperarea isteției lor cu slăbiciunea sau bunăvoința unora dintre cei însărcinați cu stabilirea și încasarea impozitelor și taxelor.

Diferite firme lucrau cu o singură centrală și cu mai multe sucursale, cauzând încasărilor fiscului pagubele echivalente diferențelor dintre impunerile principale și secundare.

Exportatorii ce obțineau cu prețuri derizorii grânele producătorilor mici, cari nu pot s'aștepte mijloacele oficiale pentru realizarea prețurilor raționale, practicau sisteme ingenioase de ridicare la maximum a beneficiilor ilegale prin tranzacții fictive cu elemente de legătură din diferite porturi străine.

Și alte metode tot atât de fructuoase pentru autori și de dăunătoare pentru încasările statului.

Reacțiunea contra acestor abuzuri devenite sistem a fost crâncenă, parchetul a operat arestări, procese sunt în curs.

Printre numele celor devotați acestei lăudabile cauze s'a citit atunci și acela al controlorului pomenit în comunicatul ministerial.

Contra acțiunea celor încolțiți și a celor cuprinși de panică prin efectul ofensivei deslănțuite împotriva evaziunii fiscale din cel mai mare port al țării, unde tranzacțiunile economice dețin recordul, n'a întârziat să se afirme și arestarea unuia dintre ei s'a produs.

Împrejurările în care ea s'a produs sunt arătate de ministerul de finanțe: în urma unui denunț anonim și în lipsă de dovezi.

Două circumstanțe ce exclud justificarea unei arestări preventive, care, fiind o excepție dela libertatea individuală, este îndreptățită și legală numai atunci când plângerea nu este anonimă și când dovezile nu lipsesc.

Venită dela vârful unei autorități, această comunicare publică a reparației unui abuz săvârșit în zona altei autorități, constitue în acelaș timp o satisfacție dată sentimentului de justiție și funcționarilor conștienți de datoria lor, și o speranță că devotamentul în serviciul statului nu se va mai izbi de uneltirile infractorilor.

Membri ai guvernului și ai corpului diplomatic în gara Mogoșoaia

SCRISORI DIN PARIS

Un rege la Paris. — O comisie a finanțelor. — Energia d-lui Daladier

de RENE SAIVE

Paris, Noembrie

O înseninare pe cerul de toamnă. Un Rege și Fiul Său la Paris! Regele Carol și Marele Voevod Mihai... doi prieteni pe cari Capitala i-a primit așa cum ar primi doi vechi parisieni. Încă odată, republica și republicanii au strigat: „Trăiască Regele!" și cu câtă dragoste încă!...

◆

Vai! cu o floare nu se face primăvară. Nici cu două nici măcar cu trei.

Căci iată că, după câteva ceasuri dela venirea Regelui României, un personagiu foarte important a debarcat pe malurile Senei. E vorba de d. Guariglia, ambasadorul Italiei.

„Revin la prima mea iubire",

(Continuare în pag. 2-a)

M. S. REGELE ȘI MARELE VOEVOD MIHAI AU SOSIT LUNI IN CAPITALĂ

PRIMIREA OFICIALA DIN GARA MOGOȘOAIA. — ENTUSIASTA MANIFESTAȚIE A POPULAȚIEI PENTRU SUVERAN

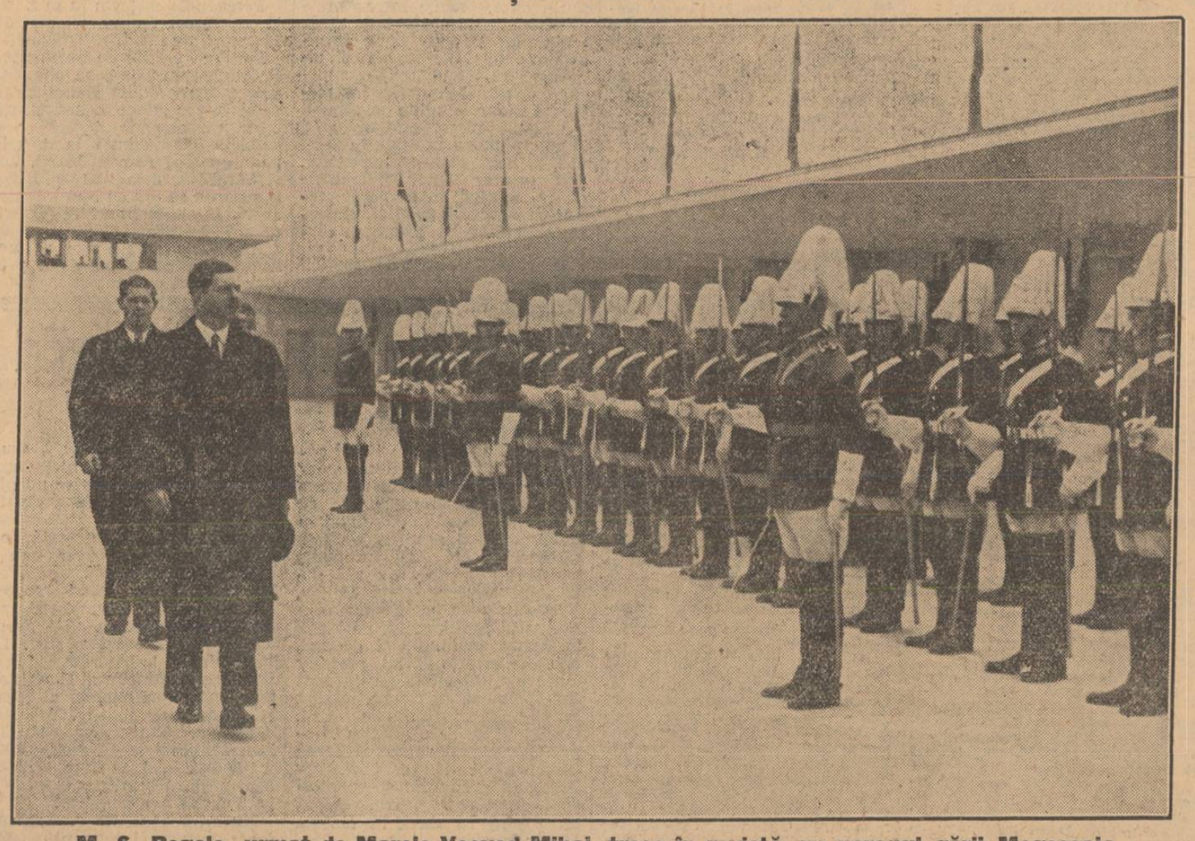

M. S. Regele, urmat de Marele Voevod Mihai, trece în revistă, pe peronul gării Mogoșoaia, compania de onoare

Capitala a primit Luni cu o deosebită însuflețire pe M. S. Regele Carol al II-lea și pe Măria Sa Marele Voevod Mihai. A fost manifestarea acelui profund sentiment dinastic care constitue chezășia viitorului țării noastre. A fost, în acelaș timp, și manifestarea recunoștinței pentru neprețuitele servicii pe care Suveranul le-a adus intereselor vitale ale neamului și statului nostru în îndeplinirea înaltei Sale misiuni de pace.

Conștientă de însemnătatea activității desfășurată de Suveranul țării, populația Capitalei, din toate categoriile sociale, a ieșit în întâmpinarea Majestății Sale și a Marelui Voevod, spre a Le ura bun venit și spre a-și afirma odată mai mult devotamentul ei față de Coroană, față de Rege și de Fiul Său.

A fost o adevărată zi de sărbătoare.

Capitala în sărbătoare

Din zorii zilei, Capitala s'a îmbrăcat în straie de sărbătoare.

Toate edificiile publice, ministerele, școalele, primăriile, teatrul Național, Fundația Carol, Cercul militar, administrațiile financiare, etc., erau pavoazate cu mari drapele și cu stema României cu cifrul regal. Magazinele au arborat deasemenea tricolorul, iar vitrinele erau împodobite cu portretele M. S. Regelui și a Marelui Voevod Mihai.

Pe drumul dela gara Mogoșoaia la palatul regal din calea Victoriei, toate casele particulare au împodobit ferestrele și balcoanele cu drapele, covoare și flori.

Dela ora 8 dimineața, străzile erau un furnicar de lume.

Elevii și elevele școalelor, în uniforme străjerești, se îndreptau spre locul fixat dinainte, unde trebuiau să aștepte trecerea M. S. Regelui Carol II și a M. S. Marelui Voevod Mihai.

Funcționarii publici, în grupuri, grupuri, mergeau de asemenea să ocupe din timp locuri pe parcurs.

De la ora 10 toate instituțiile particulare și-au suspendat și ele activitatea, spre a da putința funcționarilor lor să ia parte la primirea Suveranului.

SOSIREA SUVERANULUI

Deși trenul regal era anunțat pentru ora 12.30, n'a ajuns în gara Mogoșoaia decât la ora 1.15, din cauza opririlor de la gările din parcurs, unde s'au făcut Suveranului entusiaste manifestații.

La intrarea în gara Mogoșoaia a trenului regal, a cărui locomotivă era frumos împodobită cu ghirlande de verdeață, drapelul țării și cifrul regal, muzica batalionului de gardă a intonat „Imnul Regal".

Vagonul regal s'a oprit în dreptul peronului, în dreapta și în stânga căruia erau înșiruiți membrii Casei civile și militare a M. S. Regelui.

In timp ce se sfârșiau notele prelungi ale Imnului național, M. S. Regele a apărut surâzător la portiera vagonului, întovărășit de Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulia.

Majestatea Sa și Marele Voevod Mihai erau în civil și de îndată ce au păsit pe marele covor de pluș roșu, ce conducea spre sala de recepție, au fost întâmpinați de I. P. S. Patriarh care Le-a urat bun sosit.

După ce Suveranul, întovărășit de Moștenitorul Tronului a trecut în revistă compania de onoare a escortei de gardă călare, care dădea onorul, în uralele nesfârșite ale celor prezenți, a strâns mâna tuturor membrilor Casei Regale cari erau așezați la rând, conform protocolului.

Majestatea Sa Regele, împreună cu Marele Voevod Mihai, s'a îndreptat apoi spre marea sală de primire a gării regale, unde erau toți înalții demnitari și marii sfetnici și oșteni ai țării.

Aci, membrii guvernului erau așezați în mijloc, având în dreapta pe consilierii regali, și în stânga pe reprezentanții corpului diplomatic, înalții magistrați, ofițerii generali și ceilalți șefi ai autorităților civile și militare.

Suveranul, în momentul păsirii în marea sală de recepție, a fost întâmpinat de d. general Dombrowschi, primarul general al Capitalei, care I-a prezentat tradiționala pâine și sare, spunându-I:

Majestate, cu deosebit respect și cu profund devotament cetățenii Capitalei vă zic din toată inima: Bine ați venit (urale).

Ajuns în mijocul tuturor celor de față, Suveranul s'a oprit pentru a asculta cuvântul I. P. S. Patriarh.

Cuvântarea I. P. S. Patriarh

MAIESTATE,

Supușii Maiestății Tale au urmărit cu cel mai viu interes, pas de pas, călătoria în Anglia, Franța, Belgia și Germania a Maiestății Tale, însoțit de Marele nostru Voevod Mihai.

Cu adânc simțită bucurie și chiar cu o legitimă mândrie națională am asistat cu toții, sufletește, la călduroasele manifestații de simpatie, pe care îndeosebi marele popor englez le-a arătat nu numai strănepoților puternicii Dinastii Britanice, ci mai ales personalității iubitului nostru Rege, pentru calitățile Sale superioare, prin care cucerește pe toți câți au binevenita ocazie a le cunoaște, și a le constata. Astfel, ai devenit cel mai iscusit Ambasador al Țării.

Deaceea, Maiestate, Guvernul și întreaga Țară și toți supușii Maiestății Tale îți sunt adânc recunoscători pentru modul strălucit cum ai știut reprezinta și ridica pretutindeni prestigiul Țării, reîmprospătând deoparte vechile amiciții, iar de altă parte câștigând noui și bune legături pentru iubita noastră Românie, care nu urmărește alt țel, decât a păstra și a creea amicale legături cu toate statele cari respectă drepturile ei, conlucrând astfel și slujind scopul final care este pacea generală între popoare.

Fie, Maiestate, ca legăturile aceste vechi și noui să contribue la propășirea României și la frățietatea dintre popoare.

Trăiască Maiestatea Sa Regele și Măria Sa Marele Voevod Mihai! (Urale și ovațiuni puternice).

RĂSPUNSUL M. S. REGELUI

Inalt Prea Sfinția Ta,

Mulțumesc din tot sufletul pentru caldele cuvinte de bun venit ce Mi le-ați rostit în numele Guvernului și al întregei țări.

Nu am de spus de cât un singur lucru: Sunt fericit că, prin călătoria pe care am făcut-o, am putut fi încă odată folositor țării Mele.

(Urale și aclamațiuni prelungite au acoperit cuvintele M. S. Regelui).

(Continuarie în pag. 3-a)

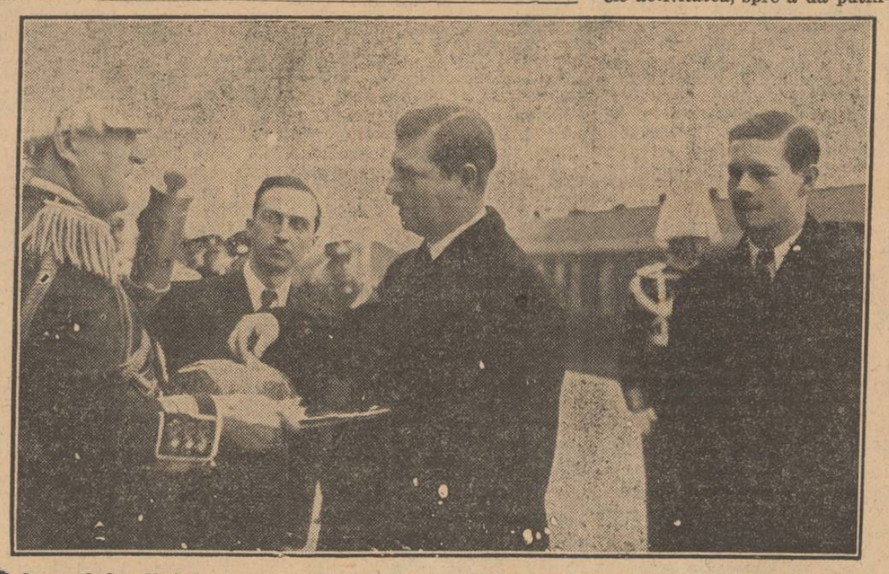

Primarul Capitalei, d. general Dombrowski, prezentând Suveranului tradiționala pâine și sare

Raporturile polono-sovietice

Un nou eveniment internațional, care nu poate decât să bucure pe toți acei cari urmăresc o politică de destindere internațională, este declarația polono-sovietică cu privire la menținerea relațiilor contractuale între Uniunea Sovietelor și Polonia. Aceste relații contractuale datează din Iulie 1932 când cele două state au încheiat între ele un pact de neagresiune, care în Mai 1934 a fost prelungit până la 1945.

In cercurile politice internaționale rezultatul favorabil al recentelor convorbiri între d-nii Litvinoff, ministrul de externe sovietic și Grzybowski a produs senzație și surprindere, întrucât se știa că deși, contractual, cele două state își luaseră angajamente reciproce, totuși în ultimul timp relațiile dintre ele nu erau din cele mai amicale.

Restabilită în independența ei națională prin tratatele de pace, Polonia a trebuit să urmeze din primul moment al reconstituirei ei o politică de echilibru față de cele două mari puteri vecine: Germania și Rusia Sovietică.

In punctul al 13-lea din adresa președintelui Wilson trimisă la 8 Ianuarie 1918 congresului Statelor Unite se preciza că: „Un stat polonez independent va trebui să fie creiat și acest stat va trebui să cuprindă teritoriile locuite de populațiuni incontestabil poloneze, cărora li se va asigura un acces la mare; independența lor politică și economică, ca și integritatea lor teritorială vor trebui să fie asigurate printr'un acord internațional". La încheerea păcii, pe temeiul acestui text a fost constituit noul stat polonez. Dar, frontierele orientale ale Poloniei erau încă nedefinite întrucât armatele sovietice ocupau poziții importante și continuau să amenințe integritatea noului stat. In August 1920, armatele sovietice ajunseseră până la porțile Varșoviei. Armata poloneză, sub comanda mareșalului Pilsudski și cu sprijinul Franței, a reușit totuși să respingă trupele sovietice iar la 18 Martie 1921, Polonia și Rusia Sovietică au încheiat pacea dela Riga. Câteva zile înainte intervenise între România și Polonia un tratat de alianță care privea în deosebi securitatea frontierelor lor orientale.

După încheerea păcii dela Riga relațiile polono-ruse s'au dezvoltat în mod normal. Ingrijorările statului polonez erau îndreptate spre frontiera de vest, spre acel culoar al Danziguiul care părea mereu amenințat de nemulțumirile Germaniei. Față de buna dezvoltare a relațiilor ei cu Sovietele, Polonia a căutat să le dea și o bază juridică și astfel la 9 Februarie 1929 ea a semnat protocolul de la Moscova. Reamintim că cu acel prilej Polonia a depus mari stăruințe ca România să semneze și ea acest protocol, iar la 25 Iulie 1932 a intervenit între Polonia și Rusia Sovietică pactul de neagresiune citat mai sus și care formează baza noului acord încheiat acum două zile.

Acesta este pe scurt istoricul diplomatic și juridic al raporturilor polono-sovietice.

In acest interval însă, în domeniul practic, relațiile polono-ruse au avut de suferit. De unde la un moment dat, grija Poloniei era pentru frontiera de vest — și era atât de pronunțată încât atunci când a trebuit să fie prelungit tratatul de alianță polono-român, guvernul din Varșovia a cerut cu insistență ca el să fie transformat erga omnes — relațiile polono-germane s'au îmbunătățit treptat și pe măsură ce deveneau mai puțin amicale raporturile cu Rusia Sovietică. In ultimul timp, și mai ales înainte de criza cehoslovacă, aceste din urmă raporturi erau chiar încordate. Politica externă poloneză se apropiase din ce în ce mai mult de spiritul politicei germane. Polonia părea că uitase toate antagonismele reciproce, toate obstacolele ce le întâmpinase dela început din partea Germaniei, războiul vamal din 1925 și multe alte litigii din cele mai serioase. Printr'o atitudine de conciliere raporturile polono-germane se îmbunătățeau prin încheierea de tot felul de acorduri până ce s'a ajuns la încheierea între cele două state a unui pact de amiciție și de ne-

(Continuare în pag. 2-a)

Rezultatele convorbirilor franco-britanice dela Paris

La Ultima oră, textul declarațiilor făcute de d. Chamberlain în Camera Comunelor

Studii țărănești

de A. CORTEANU

Problema țărănească este una din cele mai importante, dacă nu cea mai importantă problemă românească, din punct de vedere social-economic și chiar politic. Procentul covârșitor de populație rurală față de populația orășenească și numărul mare de minoritari din orașe face să se poată spune, cu drept cuvânt, că poporul românesc e un popor de țărani, un popor de rurali, trăind din agricultură și având numai funcționarii, oamenii politici și armata la orașe. Importanța problemei țărănești nu scapă nimănui, dar din nenorocire, informația sau datele obiective asupra ei, lipsesc.

In măsura în care au fost studiate diferitele aspecte ale problemei țărănești s'au putut face și îmbunătățiri. Așa de exemplu, ministerul educației naționale a putut spori necontenit numărul școalelor rurale, având ca îndreptățire, statistica neștiutorilor de carte de la țară. Acum în urmă, ministerul sănătății a întreprins o puternică acțiune sanitară la țară și a trezit interesul tuturor oamenilor de bine pentru sate, sprijinindu-se pe statistica mortalității copiilor de țăran. Intr'o măsură oare care, fie care autoritate centrală este preocupată și absorbită de grija pentru populația rurală. Institutul social creat și condus de d. profesor Gusti, cu ajutorul fundației regale culturale „Principele Carol" lucrează de câțiva ani prin minunatele „echipe regale" la ridicarea morală și materială a satelor pe bază de material informativ adunat științificește. Monografiile și studiile satelor făcute de „echipe" și publicate în broșuri speciale și în revista „Socio-

(Continuare în pag. 2-a)

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai în drum spre Palatul regal